

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/175597,Film-fabularny-IPN-o-Jozefie-Mackiewiczu-Czarny-sufit.html>
27.04.2024, 21:28

Film fabularny IPN o Józefie Mackiewiczu „Czarny sufit”

Premiera na IPNtv w niedzielę 18 grudnia 2022 o godz. 20:00

Z okazji trwającego właśnie Roku Józefa Mackiewicza, obchodzonego w związku ze 120-leciem urodzin pisarza, Instytut Pamięci Narodowej przygotował pierwszy w historii film fabularny poświęcony tej niezwyklej postaci. Jego premiera odbyła się 14 grudnia 2022 r. w FilMOTECE Narodowej – Instytucie Audiowizualnym w Warszawie. Od 18 grudnia 2022 r. film będzie można oglądać na kanale IPNtv na YouTube.

Obraz jest skierowany przede wszystkim do przedstawicieli młodego pokolenia. Jego zadaniem jest wzbudzenie refleksji i przyczynienie się do wzrostu zainteresowania życiem i twórczością Józefa Mackiewicza.

Akcja filmu toczy się w Monachium w 1968 roku – w mieszkaniu Józefa Mackiewicza i jego żony Barbary Toporskiej. Jest zapisem rozmowy z jego wieloletnim korespondencyjnym przyjacielem, Jerzym Giedroycem, na temat ówczesnej sytuacji międzynarodowej oraz istoty systemu komunistycznego.

Józef Mackiewicz był jednym z pierwszych Polaków – obok Ferdynanda Goetla i Jana Emila Skiwskiego – którzy widzieli zwłoki polskich oficerów w Katyniu. W 1952 roku zeznawał przed specjalną komisją Kongresu USA badającą zbrodnię katyńską. Opublikował setki artykułów wspomnieniowych i komentarzy politycznych. Nie uznawał PRL jako legalnej formy państwowości polskiej. Był nieustannie krytykowany przez część środowisk AK na emigracji za negatywną ocenę polityki KG AK wobec ZSRS podczas wojny oraz za swój nieprzejednany antykomunizm.

Jego książki ukazywały się jedynie nakładem wydawnictw emigracyjnych lub w drugim obiegu (łącznie 51 pozycji). Uważał, że prawda jest bardziej dramatyczna niż fikcja literacka. Łączył fikcję z dokumentami, mieszał w narracji reportaże i sceniczność, panoramiczną i personalną prezentację wydarzeń, pedantycznie przedstawiał szczegóły przyrodnicze, historyczne i lokalne, miał też znakomite wyczucie języka mówionego.

Swoim pisarstwem dowodził, że zarówno niemiecki nazizm, jak i sowiecki komunizm są uosobieniem zła.

W filmie występują:

- Marek Kalita – Józef Mackiewicz
- Krzysztof Stroiński – Jerzy Giedroyc
- Agnieszka Wosińska – Barbara Toporska

Twórcy obrazu:

- scenariusz i reżyseria – Arek Biedrzycki
- zdjęcia – Robert Lis
- montaż – Marcin Sucharski PSM
- scenografia i kostiumy – Alicja Antoszczyk
- muzyka – Antoni Wojnar
- pomysł filmu i opieka merytoryczna – dr hab. Marek Gałęzowski
- koordynator projektu – Konrad Starczewski